

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Kadut ja puistot

1 (5)

Kohteiden nimet:	RÄLSSITIE välillä Tasetie – Tikkurilantie	Piirustus nro	58668/1–3
Selostuksen laati:	Veera Bergström Ramboll Finland Oy Tuomas Mäkelä Sweco Finland Oy Projektipäällikkö	pvm:	31.3.2023
Selostuksen hyväksyi:	Sauli Hakkarainen Suunnittelupäällikkö	pvm:	21.4.2023
Tiedoksi:	Kaupunkitilalautakunta		

Kohde

Rälssitie sijaitsee välillä Tasetie – Kehä III Pakkalan (51) kaupunginosassa ja välillä Kehä III – Tikkurilantie Veromiehen (52) kaupunginoassa. Rälssitien suunnitelmat on esitetty piirustuksissa numerot 58668/1-3.

Katusuunnitelma on voimassa olevien asemakaavojen 002464 Vantaan ratikka: Pakkala, 001857 Pakkala, 001180 Pakkala/Veromies, Vantaan ratikka: Pakkala, 002373 Annefred eteläinen ja 002465 Vantaan ratikka: Veromies, itä mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Rälssitie on nykyinen katu, jonka katualueeseen on tulossa muutoksia raitiotien myötä.

Rälssitien ympäristössä välillä Tasetie – Äyritie on Jumbon kauppakeskus ja Flamingon viihdekeskus ja Kehä III:n alittava silta. Rälssitien ylittää liikekeskuksia yhdistävä silta. Rälssitielle sijoittuu raitiotiepysäkkipari. Rälssitielle on suunniteltu uutta sisäänkäyntiä liukuportaita pitkin yhdyskäytävään. Liukuportaat on suunniteltu sijoituvan Flamingon julkisivun yhteyteen. Vantaan Ratikan suunnittelun myötä tulevan raitiotien vaikutusalueita kaavoitetaan uudelleen.

Äyritieltä pohjoiseen kadun molemmilla puolilla sijaitsee puistoalueet: länsipuolella Rälssipuisto ja itäpuolella Annefredinpuisto. Puistojen läpi virtaa Palo-oja, joka alittaa Rälssitien. Kadun varrella on tällä hetkellä hotelli ja toimisto- ja varastorakennuksia sekä tyhjää tonttimaata. Uusien kaavahankkeiden myötä alueella rakentuu runsaasti kerrostaloasuntoja sekä koulu Rälssitien ja Äyritien kulmaukseen.

Rälssitie suunnitellaan Vantaan Ratikan Design Manualin mukaisesti vehreänä ja käveltävänä kaupunkikäytävänä. Rälssitien raitiotiepysäkki on määriteltävä urbaani sydän aluetyypin solmukohdaksi, jonka ominaisuuksia on korkeampilaatuiset materiaalit, esimerkiksi pysäkkikorokkeilla käytetään luonnonkiveä.

Rälssitien rakentaminen mahdollistaa asemakaavan mukaisen liikennöinnin Veromiehen ja Pakkalan alueella. Rälssitie muuttuu valmistuessaan raitiotiekaduksi.

Kadun pääasialliset käyttäjät ovat alueen liikekeskuksen asiakkaat, työntekijät ja lähialueiden asukkaat. Kadulla on myös jalankulun ja pyöräilyn läpikulkuliikennettä. Rälssitien ja Äyritien kulmaan on rakentumassa uusi koulu, joka tuo alueen liikenteeseen myös paljon lapsia. Tikkurilantien päähän Rälssitietä on rakentumassa kaupallista liiketoimintaa, minkä vuoksi alueelle on tulossa myös oleskelua ja siihen liittyvää liikkumista.

Liikenteellinen ratkaisu

Rälssitie on alueellinen kokoojakatu, joka yhdistää Tasetien ja Tikkurilantien liikenteen toisiinsa. Raitiotie kulkee välillä Tasetie – Valuuttakatu joukkoliikennekaistalla. Henkilöautolla ajo on kielletty tällä välillä pohjoisen suuntaan. Korvaava reitti henkilöautoille löytyy 400 metrin päästä idästä Tammiston kauppapientien kautta. Etelään päin linja-autot ja muu liikenne kulkevat omalla ajoradallaan. Myös henkilöautot saavat ajaa Rälssitiellä välillä Tasetie – Valuuttakatu etelän suuntaan. Välillä Valuuttakatu – Äyritie Rälssitiellä on sekaliikennekaista, jossa liikkuvat niin ratikat, busit kuin henkilöautot. Rälssitielle sijoittuu kolme linja-autopysäkkiä, raitiotiepysäkki sekä raitiotien vaihde, joka mahdollistaa Rälssitien toimimisen väliaikaisena päätepysäkkinä rakentamisen aikana.

Rälssitiehen liittyy Valuuttakatu (tonttikatu), jonka kautta pääsee ajamaan Jumbon pysäköintihalliin. Rälssitiellä on kaksi huoltoajoliittymää: Jumbon lastauspihalle ajetaan Tasetien risteyskohdalta ja Flamingon lastauspihalle Valuuttakadun risteyskohdalta. Flamingon asiakaspysäköinnin ulosajo tapahtuu Valuuttakadun risteyskohdalta. Tasetien, Valuuttakadun ja Äyritien risteykset ovat liikennevalo-ohjattuja. Suunnittelualueella Rälssitie alittaa Kehä III nykyisen sillan.

Suunnittelualueen alkupäässä Rälssitien ja Tasetien risteysalueen jalankulkijoiden suojateitä on porrastettu. Samassa risteyksessä on Tasetien suuntaisesti pyörätien jatke. Tasetieltä lännen suunnasta kääntyäessä Rälssitielle on ennen suojatietä varattu tilaa telibussille johtuen liikennevalojärjestelyistä sekä Jumbon huoltoajon kääntymisestä risteyksessä. Suunnittelualueen keskivaiheilla on Äyritien liittymä, missä Äyritie risteää Rälssitien kanssa itä-länsisuuntaisesti. Äyritien liittymässä on kääntyvälle liikenteelle omat kaistat Rälssitieltä Äyritielle. Kehä III:n sillan alituksen jälkeen tullessa pohjoisesta etelään suoraan menevien ja oikealle kääntyvien ajoneuvoliikenne erotellaan omalle kaistalleen. Vasemmalle Flamingon huoltopihaan kääntyäessä ryhmittäytyään suoraan menevien raitiovaunujen kanssa samalle kaistalle.

Äyritien pohjoispuolella on Rälssipolun liittymä ja pieni tonttikadun suuntaisliittymä kadun länsipuolella Tikkurilantien liittymän lähellä. Suunnittelualue päättyy Tikkurilantien ja Rälssitien liittymään, joka on kanavoitu ja valo-ohjattu. Liittymän läpi kulkee baana ja jalkakäytävä. Rälssitien pohjoisosa liittyy Tikkurilantiehen T-liittymällä.

Rälssitien ja Valuuttakadun risteyskohdalle sijoittuu raitiotien vaihde, jonka kohdalle ei ole mahdollista osoittaa suojatietä turvallisuussyistä, mm. vaihteen liikkuvien metallikiekkien takia.

Rälssitien itäpuolella on koko matkan jatkuva pyöräilyn 1. luokan pääreitti ja jalkakäytävä. Välillä Kehä III - Tikkurilantie Rälssitiellä on myös yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie kadun länsipuolelle. Raitiotiepysäkkien läheisyyteen sijoittuu pyöräpysäköintiä. Lisäksi Annefredinpuiston pohjoispuolella kadun itäreunassa erotuskaistalla on myös potkulautapysäköintiä sekä kaupunkipyöräasema ja polkupyörän huoltopiste.

Rälssitien katualueen leveys vaihtelee 25,30 ja 32,70 metrin välillä Tasetien ja Kehä III välisellä osuudella, Kehä III – Äyritie osuudella 27,70 ja 44,20 metrin välillä ja Äyritien ja Tikkurilantien osuudella 32,90 ja 52,70 metrin välillä.

Äyritien eteläpuolella ajoradan leveys vaihtelee joukkoliikennekaistalla 7,00 ja 8,00 metrin välillä. Kadun läntinen ajorata on 4,00 metriä leveä. Itäreunaan rakennetaan 4,5 metriä leveä eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä, jossa pyörätien leveys on 2,25–2,50 metriä ja jalkakäytävän 2,0 metriä. Sekaliikennekaistalla ajoradan leveys on 8,0 metriä. Erotuskaistan leveys Kehä III ja Äyritien risteyksen välissä kadun länsipuolella vaihtelee 2,60 ja 4,50 metrin välillä ja kadun itäpuolella 1,0 ja 4,70 metrin välillä.

Äyritien pohjoispuolella raitiotie sijaitsee ajoratojen välissä ja sen leveys vaihtelee 6,90 ja 11,40 metrin välillä. Suunnittelualueella itäisen ajoradan leveys vaihtelee 3,25 ja 3,70 metrin välillä ja läntisen ajoradan leveys 3,75 ja 4,20 metrin välillä. Erotuskaistojen leveydet vaihtelevat ajoradan länsipuolella 1,85 ja 4,0 metrin välillä ja itäpuolella 0,5 ja 5,90 metrin välillä. Erotuskaistoilla on pysäköintitilaa Rälssipuiston ja Rälssipolun liittymän sekä aivan Tikkurilantien liittymässä kadun itälaidalla. Kadun länsireunaan rakennetaan erotuskaistan taakse 3,5 metriä leveä yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie ja ajoradan itäpuolelle rakennetaan eroteltu jalkakäytävä ja pyörätie, jossa pyörätien leveys on 2,5 metriä ja jalkakäytävän 2,0 metriä.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata päällystetään asfaltilla. Jalkakäytävä ja pyörätie sekä yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie päällystetään asfaltilla lukuun ottamatta Rälssipolun ja Tikkurilantien välistä aluetta. Tällä alueella vain itäpuolen pyörätie on asfaltoitu ja muut jalankulun ja pyöräilyn alueet ovat kivetty harmaalla betonikivellä aukiomaisen ilmeen korostamiseksi. Reunatuot ovat graniittia ja nykyisiä purettavia graniittireunakiviä pyritään uudelleen käyttämään rakentamisessa. Keskisaarekkeet ja kapeat erotuskaistojen osat kivetään kenttäkiveyksellä välillä Tasetie – Kehä III ja välillä Kehä III - Äyritie harmaalla betonikivellä sekä Äyritiestä pohjoiseen harmaalla noppakivellä. Pysäköintiruudut ovat nurmikiveä. Raitiotiepysäkkien ympäristö kivetään luonnonkivellä. Busipysäkkien pintamateriaali on mustaa betonikiveä, ohjaavat raidat ovat harmaata noppakiveä ja varoitusalueet valkoista betonikiveä. Pyörätie ja jalkakäytävä erotellaan kahden noppakiven raidalla. Äyritien ja Rälssipolun välisellä osuudella raitiotie on nurmiraidetta, Rälssipolun ja Tikkurilantien liittymän välillä raitiotie on kivetty nupukivellä. Ylityspaikoilla käytetään tehostepinnoitteena ruskeaa betonia.

Kadun leveämmille erotuskaistoille istutetaan pensaita massaistutuksina. Välillä Kehä III - Tikkurilantie erotuskaistoille istutetaan sekä suuria että pieniä ja

kapealatvuksisia lehtipuita, puu- ja ruohovartista maanpeitekasvillisuutta sekä monilajista matalaa lehtipensasta. Lisäksi ajoradan itäreunalle bussipysäkin ja Annefreddinpuiston välille sekä Rälssitien pohjoisosassa Tikkurilantien risteyksen läheisyyteen istutetaan dynaamisia perennaistuksia. Vierialueille istutetaan tällä osuudella edellisten lisäksi monilajista korkeaa lehtipensasta, yksittäispensaita, katunurmea sekä niittyä. Raitiotiepysäkin ja Tikkurilantien välisellä kivetylle alueelle asennetaan yksittäisiä köynnöspylväitä korostamaan aukiomaista yleisilmettä. Tikkurilantien liittymän saarekkeeseen istutetaan ruohovartista maanpeitekasvillisuutta sekä muutama kapealatvuksinen lehtipuu. Raitiotiepysäkkien aukiomaisella keskikohdalla on istutusallas, johon istutetaan kasvillisuutta ja yksi suurempi puu. Kehä III:n alittavan sillan kohdalla on yhtenäinen pensasalue sekä puita nurmikkopintaisella erotuskais-talla. Muut vierialueet nurmetetaan tai kivetään kenttäkiveyksellä.

Valaistus

Kadun valaistus toteutetaan pääosin kaksoisvarsivalaisimilla yhteiskäyttöpylväisiin ja ne sijoitetaan erotuskaistoille. Jalkakäytävän puolen valaisinvarsi asennetaan 6 metrin korkeuteen ja ajoradan puolen valaisinvarsi asennetaan 10 metrin korkeuteen. Jumbon ja Flamingon välisen yhdyskäytävän alla valaisimet asennetaan 6 metrin korkeuteen. Välillä Rälssipolku – Tikkurilantie kevyen liikenteen alueet valaistetaan omilla uusilla 6 metriä korkeilla pylväillä.

Tasaus ja kuivatus

Rälssitien tasaus noudattaa pääpiirteissään alueen nykyistä maanpintaa ja sovite-taan olemassa oleviin rakenteisiin katualueen reunoilla. Kehä III alikulun kohdalla Rälssitien tasausta lasketaan nykyisestä noin 0,1 metriä kadun keskilinjalla. Tasaus liittyy suunnittelualueen eteläpäässä nykyisten katujen suunniteltuun tasaukseen ja pohjoispäässä Tikkurilantien uuteen tasaukseen. Tasetien risteysalueella Tasetien tasaus on suunniteltu niin, että tulvatilanteessa vedet eivät pääsisi valumaan Rälssi-tietä pitkin Kehä III alikulkuun. Mahdollisessa tulvatilanteessa Rälssitien vedet vir-taavat paaluvälillä 150–430 Kehä III:n hulevesipumppaamoon, josta Kehä III:n si-vuoja kautta hulevesiviemärillä Kirkonkylänojaan, lopulta vedet purkautuu Keravan-jokeen. Paalulta 430 pohjoiseen tulvatilanteessa vedet virtaavat Palo-ojaan, joka kuuluu Kirkonkylänojaan ja se purkaa Keravanjokeen.

Nykyinen vesihuolto saneerataan. Rälssitien hulevedet kerätään päärunkoviemäriin, joka uusitaan pyörätien alle. Vanhat hulevesilinjat puretaan pois käytöstä. Nykyiset kiinteistöjen liittymät säilyvät ja ne liitetään kadulle tuleviin uusiin vesihuoltolinjoihin. Kehä III:n alituksessa olevan hulevesipumppaamon kapasiteettia nostetaan uusi-malla pumppaamo tai rakentamalla toinen pumppaamo vanhan viereen.

Esteettömyys

Rälssitien suunnitelmaratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoiteta-son. Raitiotiepysäkit, linja-autopysäkit ja Tasetien liittymän sekä Äyritien liittymän suojatiet (pl. Äyritien läntinen suojatie) täyttävät esteettömyyden erikoistason tavoit-teet. Myös Rälssipolun kohdalla raitiotiepysäkin eteläinen suojatie täyttää esteettö-myiden erikoistason tavoitteet.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Kadut ja puistot

5 (5)

Esteettömyys on huomioitu koko suunnitelma-alueella esimerkiksi madaltamalla reunakiviä suojateiden ja pysäkkien kohdilla.

Vuorovaikutus

Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnosten esittelystä tiedotettiin Vantaan kaupungin eri tiedotuskanavissa ja kirjeitse katualueeseen rajautuville maanomistajille, näiden lisäksi esittelystä lähetettiin mediatiedote.

Katusuunnitelmaluonnoksia esiteltiin Rälssitieltä väliltä Kehä III –Tikkurilantie 30.3.–12.4.2022 ja väliltä Tasetie – Kehä III 30.11.–13.12.2022 välisenä aikana kaupungin verkkosivuilla karttakuvien sekä esittelyvideoiden välityksellä. Luonnoksista pystyi jättämään mielipiteen kaupungin verkkosivuilla olleeseen katusuunnitelmaluonnos-kyselyyn tai laittamalla mielipiteen sähköpostitse. Lisäksi katusuunnitelmia koskevia kysymyksiä varten oli järjestetty kaksi puhelinaikaa.

Katusuunnitelmista jätetyt mielipiteet koottiin vastauksineen vuorovaikutusraportiksi. Vuorovaikutusraportti julkaistiin Rälssitien Kehä III – Tikkurilantie osalta huhtikuussa 2022 ja väliltä Tasetie – Kehä III osalta tammikuussa 2023 Vantaan ratikan verkkosivuilla.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä 19 641 407 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 16 108 587 euroa, vesihuollon 2 368 563 euroa ja operaattorit 1 164 256 euroa.

Muuta

Raitiotie toimii osittain akkukäyttöisenä Rälssitiellä, johtuen Tasetien suuntaisesti olevien 400 kV voimalinjojen läheisyydestä. Ratasähköpylväät ja niiden perustukset rakennetaan kuitenkin samassa yhteydessä muun rakentamisen kanssa Rälssitielle.

Rälssitien rakentamisen aloittaminen on alustavasti arvioitu tapahtuvan vuonna 2024 raitiotien rakentamisen yhteydessä.